

Horní Město otevře podzemí turistům

Pavel Karban

„Není to pro každého! Polezeme dolů po žebřících a počítejte s tím, že se můžete zašpinit,“ varuje Radovan Kukutsch před návštěvou někdejšího stříbrného dolu v Horním Městě na Bruntálsku. Právě ten se v obci s 800 obyvateli stane od léta novým turistickým cílem.

Bude to zážitková trasa, avšak ne jednoduchá. Nebude pro všechny

Radovan Kukutsch, průvodce

Hornoměstský rudní revír je třetí největší na Moravě. První zmínky o těžbě v Horním Městě a okolí pocházejí z 15. století.

Zdolá se několik žebříků

„Začalo se těžbou stříbra, a když ho bylo málo, přešlo se na železné rudy,“ popsal ve

Foto PRÁVO – Pavel Karban

Dalším místem moravskoslezského regionu, které nabídne turistům prohlídky podzemí, je Horní Město na Bruntálsku.

zkratce historii dolování Kukutsch s tím, že těžba skončila na konci 19. století. Okolo roku 1880 byly místní doly brány za opuštěné. „Druhá éra bylo období po roce 1948. Vyrasila se nová důlní díla: jáma Jaromír, Nová jáma, štola Josef a větrací komín K2. Bohužel těžba měla krátký život, těžilo

se zde jen v letech 1965 až 1970. Pak těžba z ekonomických důvodů skončila nadobro,“ uvedl garant důlní a muzejní expozice.

Posledních deset let se obec snaží využít hornické minulosti ke zviditelnění v turismu. Získala už nezbytné povolení báňského úřadu. „Bude to zážitko-

vá trasa, avšak ne jednoduchá. Nebude pro všechny. Poleze se po žebřících a není jich málo,“ nastínil Kukutsch, se kterým se budou lidé v podzemí i v muzeu potkávat. „Pro představu, tady člověk vyleze a sleze asi dvanáctipatrový panelák. Naštěstí ne kolmo, ale tak, jako by šel do hodně prudkého kopce,“

popisoval s tím, že člověk bez kondice může mít problém. „Když jdete dolů, tak to ještě moc nepoznáte, ale to samé, co slezete, si taky vylezete. A to už dostanete trošku do těla. Obzvláště poslední úsek dá zabrat, protože to je 65 metrů pod sklonem pětadvacet stupňů.“

Celkem návštěvníci sestoupí

do hloubky necelých 50 metrů a projdou trasu dlouhou 450 metrů tam a zpět.

„Lidé v podzemí si prohlédnou historická důlní díla, a to jak práci starých horníků, tak i části, které mají novodobější charakter. Úpadníci (štoly), která je vydrvená, do puntíku vytěženou komoru, kde nemáte šanci najít nějaký užitkový nerost,“ prozradil a dodal, že do hlavní chodby, tzv. dědičné štoly svatého Antonína Paduánského, lidé jen nakouknou.

Bohaté štěstí

Trasa dostala název Důl Bohaté štěstí. „Protože nejbližší jáma se nazývala Reichen Glück,“ poukázal. Otevřít podzemí chtějí v Horním Městě okolo svátku sv. Magdalény (22. července), které je zasvěcen místní kostelík. Na jednu prohlídku se bude moci vydat skupina o maximálně 12 lidech. „Bude to spíše adrenalinový zážitek, není to opravdu pro masu, a vůbec ne pro malé děti,“ zopakoval garant expozice Kukutsch a připojil, že prohlídka podzemí potrvá 60 až 90 minut.

Armáda spásy: Ordinacím pro chudé chybějí miliony

Dostupná zdravotní péče pro lidi bez domova je v zájmu celé společnosti, upozorňují odborníci. Její zanedbávání může ohrozit většinou populaci, třeba šířením nepodchycených infekčních chorob nebo přetěžováním integrovaného zdravotního systému a příjmových ambulant. Armáda spásy varuje, že na ordinace pro chudé chybějí miliony korun.

„Setkáváme se s případy, kdy cizinci bez platného pojištění

v ČR byli odmítnuti například z léčby syfilidy, pokud nezaplátí v hotovosti. V těchto případech je na zdraví ohrožena široká populace,“ tvrdí Andrea Pekárková, která působí v pražské ordinaci Armády spásy. Nároky na ošetření cizinců bez pojištění podle ní neustále rostou.

„Jejich ošetření nám není hrazeno. Měsíčně navíc platíme asi 15 tisíc korun za laboratorní vyšetření a zobrazovací metody provedené u těchto pa-

cientů. Další náklady jsou na léky a převazový materiál,“ počítá Pekárková, která se do zdravotní péče o lidi bez domova začala zapojovat už za studií medicíny a také stála u zrodu hnutí Mediků na ulici.

Protože organizace nemá v tuto chvíli žádný oficiální zdroj finančních prostředků na péči o nepojištěné, hledá různé zdroje, zorganizovala například kampaň Ošetřenka. Dárci za jeden poukaz zaplatí 250 korun. (cie)

Lodní dopravou chtějí propojit Litoměřice s Terezínem

Osobní lodní doprava by mohla začít jezdit mezi Litoměřicemi a Terezínem, objednat ji chce Ústecký kraj. Na dva roky by provoz linky po Labi a Ohři stál zhruba dva miliony korun. O záměru zavést novou lodní linku informovala mluvčí hejtmanství Magdalena Fraňková.

O turistické lodní či vlakové linky je v kraji velký zájem. Pravidelně plují výletní lodě od začátku dubna mezi Litoměřici-

ce a Roudnicí nad Labem a Děčínem a Hřenskem. A přelomu dubna a května pak obvykle startuje linková lodní doprava z Ústí nad Labem na jezero Příšany na Litoměřicku. Provoz lodí Marie dotuje krajské město. Letos poprvé v sezóně vyrazí na trasu údolím Labe 29. dubna.

Do Dopravy Ústeckého kraje, kde za lodní lístek zaplatí cestující stejnou cenu jako za běžné jízdné, patří také

přívoz mezi Hřenskem a německým městem Schöna. Další přívozy na Labi provozují města a obce.

Na Labi jsou v sezóně k vidění také výletní lodě, které vozí turisty z Německa. V závislosti na stavu vody úsekem dolního Labe občas propluje i obří výletní loď Elbe Princess čili Labská princezna, která je deset a půl metru široká a pětadevadesát metrů dlouhá. (ČTK, koc)

Kastelána v Miloticích čeká po odchodu filmařů dřina

Miroslav Homola

Týden dřiny čeká podle kastelána zámku v Miloticích všechny zaměstnance této hojně navštěvované památky, až odjedou filmaři. Ti zde točí volné pokračování úspěšného filmu Poslední aristokratka, tentokrát s názvem Aristokratka ve varu. Velkým dílem si za námahu, která ho s úklidem po filmařích čeká, může vlastně kastelán Evžen Boček sám. Film totiž Jiří Vejdělek natáčí opět podle jeho úspěšné literární předlohy.

„Nežůstal tam po nich kámen na kameni. Všechno, co mělo dřív svoje místo, je jinde, prostě

chaos, se kterým se budeme muset během týdne po tříadvacátém dubnu, kdy natáčení skončí, vypořádat,“ řekl Právu kastelán a spisovatel. Jak dodal, tentokrát bude mít možná svoji malou úlohu ve filmu i on sám. „Mám tam důležitou roli, dokonce možná řeknu čtyři věty, pokud mě teda nevystříhnou,“ uvedl se smíchem Boček s tím, že autorům úspěšného filmu nemůže zapomenout jednu velkou křivdu. „První film se také točil u nás, ale protože šlo v ději o období zimy a tady jsme už sněh neviděli, ani nepamatují, tak záběry na zámek zvenčí se točily na Lemberku, takže logicky ani v tomto pokračování,

Foto PRÁVO – Miroslav Homola

Jiří Vejdělek v komnatě, kterou pro děj filmu proměnili v ložnici.

které se už dějově odehrává na Velikonoce, tam jiné venkovní záběry než z Lemberka být nemohou,“ nechal nahlédnout do filmařské kuchyně autor příběhů o mladé aristokratce Kostkové, jehož knih se prodalo už přes půl milionu.

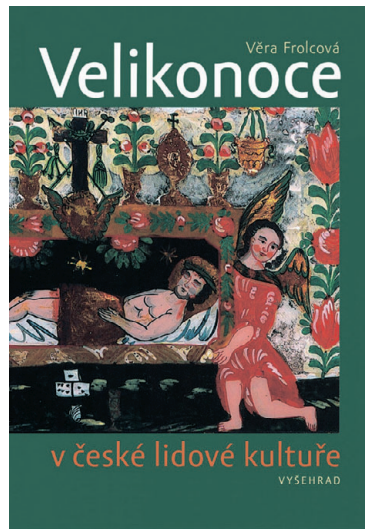
V souvislosti s natáčením se až do neděle naskytá projížďkám také poněkud nezvyklý pohled zvenčí na západní stranu zámku. Na lešení u stěny se objevily mohutné reflektory, které svítí do oken. Je to proto, aby za okny ve vesměs tmavých, dřevem obložených pokojích byl dostatek potřebného světla pro natáčení. Zámek se pro veřejnost otevře v sobotu 29. dubna.

A jak se pracuje hercům v zámeckých komnatách? „Je tady strašná zima. Dovnitř si nemůžeme vzít nic k jídlu ani k pití, abychom něco nepoškodili. Ale zároveň se cítím, jako bych se vrátil domů. Je to pěkná práce,“ uvedl „hrabě“ Frank Kostka, tedy Hynek Čermák. „Pokud zbyde trochu volna, je zde krásné okolí, tak se snažím odpočívat třeba běháním nebo jógou,“ doplnil pro Právo „komorník Josef“, tedy Martin Pechlát. Z Milotic se štáb přesune na zámky Lemberk a Rájec nad Svitavou. Ve filmu s premiérou v příštím roce se opět objeví Eliška Balzerová, Tatiana Dyková a další.

Předplatte si **PRÁVO** a získejte...

Kuchařka ze vsi od gurmanka.cz
ŠÁRKA ŠKACHOVÁ

Kniha dýchá teplem domova, tradicemi českého venkova a láskou k dobrému jídlu. Je to klidné zastavení v kuchyni Šárky Škachové, známé autorky blogů gurmanka.cz a dolcevita.blog.cz.

Velikonoce
VĚRA FROLCOVÁ

Dílo významné brněnské etnografky seznamuje s obyčejí, obřady, s lidovou tvorbou, které se váží k těmto nejvýznamnějším křesťanským svátkům. Soustřeďuje se zejména na dobu od Květné neděle do Velikonočního pondělí a věnuje se tradicím jak z venkova, tak z městského prostředí. Výklad doplňuje množství ilustrací – maleb na skle, kraslic, novoletní stromky, pomlázky.

Předplatné: sobota, s úhradou na 1/2 rok, za 650 Kč

Objednávejte na www.pravo.cz

nebo bezplatné telefonní lince:

800 444 477

případně na e-mailové adrese

pravo@pns.cz

Objednávejte prosím ihned

a uvádějte heslo: VELIKONOCE

Dvě publikace dostanou všichni noví předplatitelé s úhradou předplatného PRÁVA po ověření platby nejpozději do tří měsíců. Akce platí do vyčerpání zásob. S ohledem na závazek pro získání bonusu nelze předplatné převádět. Předplatné se automaticky prodlužuje, pokud není písemně zrušeno. Zavazují se platit cenu podle aktuálně platného ceníku pro předplatné Práva. Pro řádné doručování je nezbytné zajistit volný přístup k poštovní schránce, poskytnutím klíče nebo čipu, pokud je poštovní schránka za uzamčeným vchodem.